

На основу члана 89. Уговора о успостављању Енергетске заједнице (“Службени гласник БиХ – Међународни уговори” број 9/06) и чл. 1. и 4. Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, бр. 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11), на сједници Државне регулаторне комисије за електричну енергију одржаној 27. фебруара 2019. године, донијет је

ПРАВИЛНИК

О РАДУ МРЕЖА У ВЕЗИ ПРИКЉУЧИВАЊА

Члан 1.

(Предмет Правилника)

Овим Правилником врши се транспозиција дијела правила о раду мрежа у вези прикључивања која су у надлежности Државне регулаторне комисије за електричну енергију (у даљњем тексту ДЕРК), а чија спроведба се врши без одлагања.

Члан 2.

(Подручје примјене)

- (1) Правилник се односи на прикључивање на преносну мрежу напонског нивоа 400, 220 и 110 kV, као и на напонске нивое 35, 20, 10 и 6 kV у трафостаницама 110/x kV Електропреноса Босне и Херцеговине, те на прикључивање на дистрибутивну мрежу у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: прикључивање).
- (2) Овим Правилником утврђују се модули, постројења и системи на које се не примјењују правила о раду мрежа у вези прикључивања, дефинише начин и поступак утврђивања критеријума за одступање од примјене правила прикључивања модула за производњу електричне енергије (у даљњем тексту: производних модула), постројења купаца, система за пренос истосмјерном струјом високог напона (у даљњем тексту: ИСВН системи) и истосмјерно прикључених модула електроенергетског парка (у даљњем тексту: истосмјерно прикључени ЕЕП модул), као и начин и поступак класификације технологије производних модула у технологију у настајању, која се изузима од примјене правила о раду мрежа у вези прикључивања.

Члан 3.

(Садржај Правилника)

Овај Правилник садржи одредбе које су у складу са уредбама Европске комисије, прилагођеним правном оквиру Енергетске заједнице кроз одлуке Сталне групе на високом нивоу од 12. јануара 2018. године, у сектору електричне енергије у Босни и Херцеговини, како слиједи:

- а) Одлука бр. 2018/03/ПХЛГ-ЕнЗ о инкорпорирању Уредбе Комисије (ЕУ) 2016/631 од 14. априла 2016 о успостављању мрежних правила за захтјеве за прикључивање произвођача електричне енергије на мрежу,
- б) Одлука бр. 2018/04/ПХЛГ-ЕнЗ о инкорпорирању Уредбе Комисије (ЕУ) 2016/1447 од 26. аугуста 2016 о успостављању мрежних правила за захтјеве за прикључивање на мрежу система за пренос истосмјерном струјом високог напона и истосмјерно прикључених модула електроенергетског парка,

- ц) Одлука бр. 2018/05/ПХЛГ-ЕнЗ о инкорпорирању Уредбе Комисије (ЕУ) 2016/1388 од 17. аугуста 2016 о успостављању мрежних правила за прикључак купца.

Члан 4. ***(Појмови и скраћенице)***

Појмови и скраћенице коришћене у овом Правилнику имају следеће значење:

“Дистрибутивно постројење прикључено на преносни систем” значи прикључак дистрибутивног система или електрично постројење и опрема који се налазе на мјесту прикључења на преносни систем.

“Дистрибуцијски систем прикључен на преносни систем” значи дистрибутивни систем прикључен на преносни систем, укључујући дистрибутивно постројење прикључено на преносни систем.

“Елемент постројења купца” значи недјелјив скуп уређаја који садржи опрему којом власник постројења купца или ОЗДС може активно управљати, било појединачно или скупно као дио скупа постројења купца путем треће особе.

“Главна опрема купца” значи барем једну од следећих врста опреме: мотори, трансформатори, високонапонска опрема на мјесту прикључења и технолошко производно постројење.

“Главна производна опрема” значи најмање један главни дио опреме који је потребан за претварање енергије из примарног извора у електричну енергију.

“ИСВН систем” значи електроенергетски систем којим се преноси енергија у облику високонапонске истосмјерне струје између двије или више сабирница наизмјеничног система и састоји се од најмање двије ИСВН претварачке станице између којих су истосмјерни преносни водови или каблови.

“ИСВН тачка разграничења” значи тачку гдје је ИСВН опрема прикључена на мрежу наизмјеничне струје и за коју се могу прописати техничке спецификације које утичу на радни учинак опреме.

“Истосмјерно прикључени модул електроенергетског парка” (истосмјерно прикључени ЕЕП модул) значи модул електроенергетског парка који је прикључен на најмање један ИСВН систем најмање једном ИСВН тачком разграничења.

“Модул електроенергетског парка” значи јединицу или скуп јединица за производњу електричне енергије која је несинхроно прикључена на мрежу или повезана енергетском електроником, те има једно мјесто прикључења на преносни систем, дистрибутивни систем, укључујући затворени дистрибутивни систем или ИСВН систем.

“Мјесто прикључења” значи сучеље којим је производни модул, постројење купца, дистрибутивни систем или ИСВН систем прикључен на преносни систем, офшоре мрежу, дистрибутивни систем, укључујући затворене дистрибутивне системе, или ИСВН системе, како је утврђено у уговору о прикључењу.

“Модул за производњу електричне енергије” (производни модул) значи синхрони модул за производњу електричне енергије или модул електроенергетског парка.

“Мрежа” означава постројење и опрему који су заједно повезани за пренос електричне енергије или дистрибуцију електричне енергије на подручју Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Брчко Дистрикт БиХ).

“Постројење купца” значи постројење које троши електричну енергију и прикључено је на најмање једном мјесту прикључења на преносни или дистрибутивни систем. Дистрибутивни систем и/или помоћна напајања производног модула не сматрају се постројењем купца.

“Постројење купца прикључено на преносни систем” значи постројење купца које има мјесто прикључења на преносни систем.

“Правила о раду мрежа у вези прикључивања” обухваћају уредбе Европске комисије прилагођене правном оквиру Енергетске заједнице кроз одлуке Сталне групе на високом нивоу од 12. јануара 2018. године из члана 3. овог Правилника.

“Производни модул типа А” је модул чије је мјесто прикључења испод 110 kV и максимална снага 0,8 kW или већа, а који испуњава и друге техничке карактеристике које одређује ОПС.

“Синхрони модул за производњу електричне енергије” (синхрони производни модул) значи недјелјив скуп уређаја који може производити електричну енергију тако да су фреквенција произведеног напона, брзина генератора и фреквенција мрежног напона у сталном омјеру и тако у синхронизму.

“Власник истосмјерно прикљученог ЕЕП модула” означава физичко или правно лице које посједује истосмјерно прикључени ЕЕП модул.

“ОПС” означава оператора преносног система, односно Независног оператора система у Босни и Херцеговини и Електропренос Босне и Херцеговине, у складу са њиховим надлежностима.

“ОДС” означава оператора дистрибутивног система.

“Надлежни ОДС” означава ЈП “Комунално Брчко”, д.о.о. Брчко.

“ОЗДС” означава оператора затвореног дистрибутивног система на подручју Брчко Дистрикта БиХ, односно систем на подручју Брчко Дистрикта БиХ који дистрибуише електричну енергију унутар ограничене индустријске или трговачке локације или локације са заједничким услугама и који не снабдијева купце из категорије домаћинство, не доводећи у питање успутно коришћење овог система за мали број домаћинстава која се налазе унутар подручја које систем опслужује и која су запослењем или на сличан начин у вези са власником система.

Члан 5.

(Захтјеви за општу примјену)

ОПС је дужан утврдити захтјеве за општу примјену код прикључивања произвођача електричне енергије на мрежу или методологију за израчунавање или утврђивање тих захтјева, те исте поднијети ДЕРК-у на одобрење најкасније до 12. јула 2020. године.

Члан 6.

(Постојећи производни модули)

(1) Производни модул сматра се постојећим:

- a) ако је на дан 12. јула 2018. године већ прикључен на мрежу или
- б) ако произвођач закључи купопродајни уговор чији је предмет главна производна опрема најкасније до 12. јула 2020. године.

- (2) У случају из става (1) тачка б) овог члана, произвођач је, зависно од мјеста прикључења, дужан обавијестити ОПС или надлежни ОДС о закључењу уговора о купопродаји најкасније до 12. јануара 2021. године.
- (3) Обавјештење из става (2) овог члана минимално садржи наслов уговора, датум његовог потписивања и датум ступања на снагу, те спецификације главне производне опреме која се гради, монтира или купује.
- (4) ДЕРК у одређеним околностима може одредити сматра ли се производни модул постојећим производним модулом или новим производним модулом.

Члан 7.

(Постојећи ИСВН системи и истосмјерно прикључени ЕЕП модули)

- (1) ИСВН систем или истосмјерно прикључени ЕЕП модул сматрају се постојећим:
  - а) ако су на дан 12. јула 2018. године већ прикључени на мрежу,
  - б) ако је власник ИСВН система или истосмјерно прикљученог ЕЕП модула најкасније до 12. јула 2020. године закључио купопродајни уговор чији је предмет главна производна опрема купца или ИСВН опрема.
- (2) У случају из става (1) тачка б) овог члана, власник ИСВН система или истосмјерно прикљученог ЕЕП модула дужан је обавијестити надлежни ОДС или ОПС о закључењу уговора о купопродаји најкасније до 12. јануара 2021. године.
- (3) Обавијештење из става (2) овог члана минимално садржи наслов уговора, датум његовог потписивања и датум ступања на снагу, те спецификације главне производне опреме или ИСВН опреме која се гради, склапа или купује.
- (4) ДЕРК у одређеним околностима може одредити сматра ли се ИСВН систем или истосмјерно прикључени ЕЕП модул постојећим или новим ИСВН системом или истосмјерно прикљученим ЕЕП модулом.

Члан 8.

(Постојећа постројења купца)

- (1) Постројење купца прикључено на преносни систем, дистрибутивно постројење прикључено на преносни систем, дистрибутивни систем или елемент постројења купца који се употребљава или може употребљавати у постројењу купца или затвореном дистрибутивном систему како би се надлежном ОДС-у или ОПС-у обезбиједиле услуге управљања потрошњом, сматрају се постојећим:
  - а) ако су на дан 12. јула 2018. године већ прикључени на мрежу,
  - б) ако је власник постројења купца, ОДС или ОЗДС најкасније до 12. јула 2020. године закључио купопродајни уговор чији је предмет главна опрема купца или елемент постројења купца.
- (2) У случају из става (1) тачка б) овог члана, власник постројења купца, надлежни ОДС или ОЗДС је дужан обавијестити ОПС или надлежни ОДС о закључењу уговора најкасније до 12. јануара 2021. године.
- (3) Обавијештење из става (2) овог члана минимално садржи наслов уговора, датум његова потписивања и датум ступања на снагу, те спецификације главне опреме купца или елемента постројења купца који се гради, монтира или купује.

- (4) ДЕРК у одређеним околностима може одредити сматра ли се постројење купца прикључено на преносни систем, дистрибутивно постројење прикључено на преносни систем, дистрибутивни систем или елемент постројења купца постојећим или новим.

Члан 9.

(Одступања за производне модуле)

- (1) ДЕРК може, на захтјев произвођача, могућег произвођача или надлежног оператора система (ОПС-а или надлежног ОДС-а), одобрити одступања од примјене правила за прикључивање производних модула, као и опозвати раније дато одобрење за одступање.
- (2) Одобравање одступања од примјене правила за прикључивања производних модула из става (1) овог члана, врши се у складу са критеријумима за одобравање одступања које одређује ДЕРК, након савјетовања са надлежним операторима система (ОПС-ом или надлежним ОДС-ом), произвођачима електричне енергије и другим заинтересованим субјектима.
- (3) ДЕРК ће најкасније у року од мјесец дана од дана ступања на снагу овог Правилника посебном одлуком утврдити критеријуме за одобравање одступања од примјене правила прикључивања производних модула.
- (4) Критеријуми из става (3) овог члана објављују се на званичној интернет презентацији ДЕРК-а, а исти се достављају Секретаријату Енергетске заједнице (у даљњем тексту: Секретаријат) најкасније до 12. априла 2019. године.
- (5) Секретаријат може захтијевати да ДЕРК измијени утврђене критеријуме, уколико сматра да нису у складу са актима Енергетске заједнице.
- (6) У случају из става (5) овог члана, захтјеви Секретаријата не утичу на већ одобрена одступања, која се настављају примјењивати до предвиђеног рока, како је то наведено у одлуци ДЕРК-а о одобравању изузећа.

Члан 10.

(Одступања за ИСВН системе и истосмјерно прикључене ЕЕП модуле)

- (1) ДЕРК може, на захтјев власника ИСВН система, истосмјерно прикљученог ЕЕП модула или њиховог могућег власника, надлежног оператора система или ОПС-а, одобрити одступање од примјене правила прикључивања за нове и постојеће ИСВН системе или истосмјерно прикључене ЕЕП модуле, те опозвати раније дато одобрење за одступање.
- (2) Одобравање одступања од примјене правила прикључивања ИСВН система и истосмјерно прикљученог ЕЕП модула из става (1) овог члана, врши се у складу са критеријумима за одобравање одступања које одређује ДЕРК, након савјетовања са надлежним операторима система (ОПС-ом или надлежним ОДС-ом), власницима ИСВН система или истосмјерно прикљученог ЕЕП модула и другим заинтересованим субјектима.
- (3) ДЕРК ће најкасније у року од мјесец дана од дана ступања на снагу овог Правилника посебном одлуком утврдити критеријуме за одобравање одступања од примјене правила прикључивања за нове и постојеће ИСВН системе и истосмјерно прикључене ЕЕП модуле.

- (4) Критеријуми из става (3) овог члана објављују се на званичној интернет презентацији ДЕРК-а, а исти се достављају Секретаријату најкасније до 12. априла 2019. године.
- (5) Секретаријат може захтијевати да ДЕРК измијени утврђене критеријуме, уколико сматра да нису у складу са актима Енергетске заједнице.
- (6) У случају из става (5) овог члана, захтјеви Секретаријата не утичу на већ одобрена одступања, која се настављају примјењивати до предвиђеног рока, како је то наведено у одлуци ДЕРК-а о одобравању изузећа.

Члан 11.

(Одступања за постројења купца)

- (1) ДЕРК може, на захтјев власника или могућег власника постројења купца, ОДС-а/ОЗДС-а или могућег оператора, надлежног ОДС-а и ОПС-а, одобрити одступање од примјене правила прикључивања за нова и постојећа постројења купца прикључена на преносни систем, дистрибутивна постројења прикључена на преносни систем, дистрибутивне системе и елементе постројења купца, те опозвати раније дато одобрење за одступање.
- (2) Одобравање одступања од примјене правила прикључивања постројења купца из става (1) овог члана, врши се у складу са критеријумима за одобравање одступања које одређује ДЕРК, након савјетовања са надлежним операторима система (ОПС-ом или надлежним ОДС-ом), власницима постројења купца, ОДС-овима, ОЗДС-овима и другим заинтересованим субјектима.
- (3) ДЕРК ће најкасније у року од мјесец дана од дана ступања на снагу овог Правилника посебном одлуком утврдити критеријуме за одобравање одступања од примјене правила прикључивања постројења купца.
- (4) Критеријуми из става (3) овог члана објављују се на званичној интернет презентацији ДЕРК-а, а исти се достављају Секретаријату најкасније до 12. априла 2019. године.
- (5) Секретаријат може захтијевати да ДЕРК измијени утврђене критеријуме, уколико сматра да нису у складу са актима Енергетске заједнице.
- (6) У случају из става (5) овог члана, захтјеви Секретаријата не утичу на већ одобрена одступања, која се настављају примјењивати до предвиђеног рока, како је то наведено у одлуци ДЕРК-а о одобравању изузећа.

Члан 12.

(Изузеће за технологију у настајању)

Изузев поступка прибављања сагласности за прикључење, одредбе овог Правилника и других прописа којима се регулише поступак прикључивања производних модула на мрежу, не примјењују се на оне производне модуле на подручју Брчко Дистрикта БиХ који су класификовани као технологија у настајању.

Члан 13.

(Класификација технологије производног модула)

- (1) Произвођачи производних модула типа А, чије сједиште је у Брчко Дистрикту БиХ, могу ДЕРК-у поднијети захтјев за класификацију своје технологије производног модула као технологије у настајању, у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог Правилника.

- (2) ДЕРК, у координацији са осталим регулаторним тијелима синхроног подручја, одлучује које би производне модуле требало класификовати као технологија у настајању најкасније до 12. јула 2019. године.
- (3) При дефинисању технологије у настајању, ДЕРК може затражити претходно мишљење од Регулаторног одбора Енергетске заједнице.
- (4) Уколико у року од три мјесеца од дана тражења мишљења из става (3) овог члана Регулаторни одбор Енергетске заједнице да мишљење, ДЕРК је такво мишљење дужан узети у обзир при дефинисању технологије у настајању.

Члан 14.

(Ступање на снагу)

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Босне и Херцеговине”, а објавиће се и у службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.

Број: 05-02-2-491-8/18
27. фебруара 2019. године
Тузла

Предсједавајући Комисије
Милорад Тушевљак